

Питање:

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
ПИСАРНИЦА - 777

ПРИМЉЕНО: 26. 05. 2020
с. 18

Стр.	Орг. јед.	Број	Прилог	Вредн.
80	11	404-02-653		

/200

Дана 06.05.2020. године, објавили сте Позив за подношење понуда заједно са конкурсном документацијом на Порталу јавних набавки за јавну набавку - опрема за штампарије, ЈН бр. 44/20, обликовану по Партијама, Партија 1 - Фотокопир машине и Партија 2 - Графички нож.

1) У конкурсној документацији сте као **додатни услов техничког капацитета** предвидели да „понуђач треба да има статус овлашћеног сервисног партнера произвођача опреме коју нуди или Потврде произвођача понуђене опреме да су најмање три запослена лица понуђача – сервисера стручно обучена за инсталацију и сервисирање понуђене опреме.“. Као доказ сте предвидели „Важећа потврда или сертификат издат од стране произвођача понуђене опреме о статусу овлашћеног сервисног партнера, за сервисере - Важеће потврде – сертификате издате од стране произвођача понуђене опреме за запослена лица – сервисере – од сваког произвођача уколико нуди опрему различитих произвођача“

Сматрамо да је овакав додатни услов супротан члану 76. став 6. ЗЈН који прописује да наручилац одређује услове за учешће у поступку јавне набавке тако да ти услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке. Наиме, додатни услови за учешће, уколико се траже, морају бити у логичкој вези с предметом јавне набавке, у супротном, ако исти непотребно искључују поједине понуђаче долази до нарушавања начела обезбеђивања конкуренције, као и начела једнакости понуђача – чланови 10. и 12. ЗЈН. Такође, **додатни услови морају да се односе на самог понуђача** (што је и став Републичке комисије за заштиту права), те самим тим тражење потврде произвођача је супротно том ставу, односно не може произвођач да одређује ко ће да буде учесник у поступку јавне набавке.

Узмимо за пример продају компјутера која може боље да вам покаже колико је нелогичан овај услов. То би било као када би Apple, Microsoft, Hewlett-Packard издавао потврде домаћим продавцима да су сервисни партнери или да имају сервисере који су обучени. Мислите да ће Apple у Америци да се бави тиме? Имају организације које се тиме баве, дистрибутери, представници произвођача.

Исто тако, пренесено на ову јавну набавку, на пример када домаћи понуђач нуди производе произвођача Konica Minolta (за коју сумњамо да само она може да испуни захтеване спецификације), то би даље значило да мора да достави потврду произвођача из Јапана (где се налази произвођач) да може да прода 4 комада уређаја која сте захтевали. Такав услов једноставно није у логичкој вези са предметом јавне набавке. Како може произвођач из Јапана да вам гарантује да ће понуђач из Србије испоручити

Замислите да Apple, Microsoft, Hewlett-Packard условљавају за рецимо код нас Win Win, Tehnomaniју, да би могли да продају њихове производе да морају да буду њихови сервисни партнери. Или да наручилац из Србије тражи да је продавац сервисни партнер са Apple, Microsoft да би могао да учествује у јавној набавци рачунара. Ко би то могао да испуни? Исто тако и за ову јавну набавку.

Дакле, сматрамо да је овај услов непотребан и да имате друге опције да се обезбедите да ће понуђач квалитетно изврши предметну јавну набавку (између осталог тражили сте и средство обезбеђења за добро извршење посла). Посебно што свакако уз сваки испоручени уређај **иде и произвођачка гаранција од 24 месеца**.

Сматрамо да на овај начин, ограничавате конкуренцију и дискриминишете понуђаче у смислу члана 10. и 12. ЗЈН.

Такође, сам додатни услов техничког капацитета би требало да буде одраз понуђачеве техничке опремљености. На видимо како овакав додатни услов има везе са техничком опремљеношћу. Управа за јавне набавке је у свом приручнику навела да „Уколико наручилац као додатни услов предвиди одређени технички капацитет, као доказ о томе може тражити опис понуђачеве техничке опремљености и апаратуре, мера за обезбеђивање квалитета и капацитета за истраживање и развој.“, као и то да се „додатни услови односе искључиво на понуђача“.

И сама Републичка комисија је у више својих решењима наводила да такав услов није у складу са ЗЈН.

Тако је **Републичка комисија у Решењу бр. 4-00-1135/2015** навела „да одређујући при томе такву врсту гаранције (потврде, ауторизације или изјаве), као додатни услов да се буде учесник у поступку јавне набавке представља поступање које се не може оправдати са становишта логичке везе са предметном јавном набавком“.

Републичка комисија је такође навела „како се уговор о јавној набавци закључује између наручиоца и понуђача, то значи да сем њега нико други не може да сноси одговорност за начин на који ће од стране самог понуђача бити извршаване његове уговорне обавезе, нити да гарантује наручиоцу да ће се понуђач понашати на одређени, жељени начин током реализације уговора.“

Указујемо да достављање такве потврде произвођача (ако уопште произвођач и хоће да се бави тиме) није никаква гаранција да ће понуђач испоручити уређаје или да ће испуњавати своје уговорне обавезе. Рецимо да изабрани понуђач не испоручи уређаје или их не одржава у складу са конкурсном документацијом, јел ћете да се жалите произвођачу. Или ћете да реализуете средство обезбеђења?

Наиме, кроз модел уговора (чланови 9-11) сте јасно навели начин на који ћете контролисати квалитет, које су обавезе изабраног понуђача. Поред тога предвидели сте и средство обезбеђења за добро извршење посла што је све гаранција да ће изабрани понуђач испоручивати уређаје које сте захтевали конкурсном документацијом, као и да ће квалитетно одржавати исте у гатном року.

У уговорном односу су наручилац и понуђач који гарантује да ће бити испоручени уређаји – што је такође став Републичке комисије те вам и достављамо одлуке Републичке комисије у којима је поништавала такве поступке.

ДОКАЗ:

Решење Републичке комисије бр. 4-00-1135/2015

Решење Републичке комисије бр. 4-00-918/2015

Републичка комисија је и у Решењу бр. 1221/2016, поништила додатни услов техничког капацитета у којима је наручилац тражио потврду произвођача. Републичка комисија је у наведеном решењу између осталог навела „Таква аргументација не објашњава потребу за дефинисањем предметних доказа услова у погледу пословног капацитета у смислу одредбе члана 76. став 6. ЗЈН, јер иста не даје основ за закључак услед којих околности квалитет услуге који је тежња наручиоца не може бити постигнут пружањем услуга од понуђача чији је **потребни капацитет доказиван другим доказним средствима, а не искључиво издатим од стране произвођача опреме.**“

ДОКАЗ:

Решење Републичке комисије бр. 4-00-1221/2016

Уколико пак, останете при овако постављеном услову, сматрамо да би требало да објасните, а све за сврху припреме прихватљиве понуде, на основу чега би могао произвођач да изда потврду да су најмање три запослена лица - сервисера обучена за инсталацију и сервисирање понуђене опреме? Сервисери се обучавају кроз обуку, и полагање, чиме стичу сертификате, те не видимо разлог да се тражи потврда произвођача да су сервисери стручно обучени. Једини доказ да су сервисери стручно обучени су сертификати, и једино прихватљиво и валидно као доказ да понуђач за испуњавање техничког капацитета достави сертификате, односно фотокопије сертификата произвођача опреме која се нуди.

С тим у вези, овим путем вас љубазно молимо да нам појасните, а све у сврху припреме прихватљиве понуде.

2) У конкурсној документацији сте као додатни услов финансијског капацитета предвидели - Финансијски капацитет за обе партије - Укупно остварен приход за 2018. годину - минимум 15.000.000,00 динара (члан 77. став 2. тачка 2) Закона о јавним набавкама).

Наше питање је, из ког разлога сте поставили услов за обе Партије, шта је са оним понуђачима који подносе понуду само за једну партију. Наиме, непрецизна вам је конкурсна документација у овом делу, као и дискриминишућа.

Такође указујемо да је чланом 77. став 2. тачка 1) ЗЈН прописано да минимални годишњи приход који се тражи од понуђача не сме бити већи од двоструке процењене вредности јавне набавке. Стога, овом приликом напомињемо да нам се чини да сте превисоко поставили услов, поред тога што сте исти услов одредили за обе партије заједно па није јасно шта је са понуђачем који учествује само у једној партији. Дакле понуђач који учествује у једној партији мора доказати да има укупно остварен приход за 2018. годину - минимум 15.000.000,00 динара, као и понуђач који учествује у обе партије. Тиме сте направили дискриминацију.

С тим у вези указујемо да као додатни услов **пословног капацитета** захтевате - Укупна вредност испоручених добара које су предмет јавне набавке у 2017, 2018. и 2019. години, до истека рока за подношење понуде – у минималном износу, без ПДВ-а по партијама и то за: Партију 1 - 15.000.000,00 динара и за Партију 2 - 5.000.000,00 динара.

Питање је такође зашто у додатном услову пословног капацитета раздвајате Партије, док за финансијски капацитет одређујете за обе Партије. Дакле, да ли тиме условљавате понуђаче да морају да учествују у обе Партије иако се зна да су партије одвојене и засебне целине те да понуђачи могу да поднесу понуду само у једној партији независно од друге.

Подсећамо вас да је чланом 10. ЗЈН прописано да наручилац не може да ограничи конкуренцију, а посебно не може онемогућавати било којег понуђача да учествује у поступку јавне набавке неоправданом употребом преговарачког поступка, нити коришћењем дискриминаторских услова, техничких спецификација и критеријума.

3) Техничке спецификације

Да се вратимо на почетак где смо нагласили да се ради о Konica Minolta апаратима, још прецизније, ради се о моделима за тип 1 - Konica Minolta Pro 958, а тип 2 - Accurio print C3070.

По наведеним карактеристикама из конкурсне документације, само та два модела тог произвођача, задовољавају исте (што потврђује техничка спецификација наведених апарата).

Поставља се питање којим потребама сте се водили при одређивању техничких карактеристика.

Рецимо, брзина штампања код тип 2 апарата захтевате да буде А4 колор: мин **71** страна/мин, а не нпр. 70 страна/мин? Тиме елиминишете остале произвођаче.

Брзина штампања А3 колор: мин. **39** страна/мин. Тиме елиминишете остале произвођаче.

Брзина штампања А4 црно/бело: мин **81** страна/мин (а не рецимо 70-80 страна/мин). Тиме елиминишете остале произвођаче.

Даље, захтевате, између осталог, у оквиру техничке спецификације - формат штампе: А6-SRA3, BANER PAPIR 1.200x297 mm.

Нису спорни формати папира, односно формати штампе А6-SRA3, што већина модела апарата из овог сегмента има, већ BANER PAPIR 1.200x297 mm који се користи у графичкој индустрији дигиталне штампе и то углавном за штампу панорама, фотографија и сл. Јако је битно напоменути да се такав формат папира мора сећи посебно, јер га нема у том формату на тржишту.

И поред свега горе наведеног, наводимо још једну јако битну ставку коју захтевате кроз техничку спецификацију, а то је резолуција штампе: 1.200x1.200 тпи што је још једна ставка која је својствена Konica Minolta апаратима.

Наравно да постоје апарати других произвођача који задовољавају тражене карактеристике, али једино са бољим перформансама, и самим тим су далеко скупљи

Наравно да постоје апарати других произвођача који задовољавају тражене карактеристике, али једино са бољим перформансама, и самим тим су далеко скупљи и тиме нису конкурентни, односно били би далеко изнад процењене вредности јавне набавке.

Стога, имајући у виду наведено молимо вас да избаците овај додатни услов који се односи на произвођача који ограничава учешће понуђачима, и да предвидите финансијски и пословни капацитет у складу са ЗЈН.

О д г в о р

1. Наручилац остаје при додатном услови који се односи на технички капацитет имајући виду услове прописане конкурсном документацијом као и то да је предмет јавне набавке опрема чију инсталацију, пуштање у рад и сервисирање у гарантном року треба да обави стручно и технички оспособљена лица.

Наручилац је на страни страни 8 од 47 конкурсне документације у тачки **2.2. Технички капацитет за обе партије** дефинисао да понуђач треба да има статус овлашћеног сервисног партнера произвођача опреме коју нуди или Потврде произвођача понуђене опреме да су најмање три запослена лица понуђача – сервисера стручно обучена за инсталацију и сервисирање понуђене опреме, а као доказ достављају се важеће потврде – **сертификати** издати од стране произвођача понуђене опреме.

2. Финансијски капацитет одређен је у јединственом износу за обе партије, без обзира да ли понуђач подноси понуду за једну или обе партије, из разлога што је истраживањем тржишта утврђено да заинтересована лица која би могла поднети понуду, а баве се трговином биротехничке опреме приближних карактеристика опреме која је предмет јавне набавке, а чија појединачна вредност износи приближно 2.000.000,00 - 3.000.000,00 динара, уколико у пословању остваре годишњи промет односно продају 3 до 4 комада такве опреме (не рачунајући промет остале опреме/услуга) већ би испунила прописани услов.

Одређивање финансијског капацитета јединствено за обе партије не значи да је понуђач дужан да поднесе понуду за обе партије. На страни 27 од 47 конкурсне документације у Обрасцу понуде јасно је наведено да понуђачи могу поднети понуду за обе партије или за једну од партија.

Наручилац ће извршити измену конкурсне документације у делу финансијског капацитета.

3. Наручилац у оквиру својих делатности обавља стручне, техничке и друге заједничке послове за потребе Владе, министарстава, посебних организација и других државних органа у складу са законом.

Приликом одређивања техничке спецификације Наручилац је полазећи од објективних потреба за обављање наведених делатности прописао минимум карактеристика и функционалних захтева које предметна опрема треба да поседује.

Формат штампе: А6-SRA3, baner paper 1.200 x 297 mm као захтевана карактеристика фотокопир машине, није захтевана случајно већ представља објективну потребу.

Наручилац ће прихватити и опрему бољих карактеристика од оних које су прописане конкурсном документацијом.